

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ
Кафедра педагогіки, психології та менеджменту**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти
«30» березня 2026 року протокол № 4

Введено в дію наказом директорки
Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти
«31» березня 2026 року № 01-01/10-О.Д.
Директорка
Вікторія СИДОРЕНКО

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ
З ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ**

**для вступу на навчання для здобуття другого (магістерського)
рівня вищої освіти за спеціальністю С4 «Психологія»
галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та
міжнародні відносини»
освітньо-професійна програма «Психологія»**

Автор-укладач:

Клочко Алла Олексіївна – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, психології та менеджменту Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти ДЗВО «УМО» НАПН України

Схвалено на засіданні кафедри педагогіки, психології та менеджменту Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти, протокол № 4 від «27» березня 2026 р.

Завідувач кафедри _____ Юлія ГЕРАСИМЕНКО

Схвалено рішенням Відбіркової комісії Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти, протокол № 3 від «30» березня 2026 р.

Голова Відбіркової комісії _____ Вікторія СИДОРЕНКО

Секретар Відбіркової комісії _____ Ілля ПАХОМОВ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Фаховий іспит з педагогіки та психології є формою вступного тестування, яка передбачає оцінювання знань та навичок вступника з педагогіки та психології замість ЄФВВ (предметного тесту з педагогіки та психології) у випадках, передбачених Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2026 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2026 року № 373 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 березня 2026 року за № 374/45768, і Правилами прийому на навчання до Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти» для здобуття вищої освіти у 2026 році, затвердженими на засіданні Вченої ради ДЗВО «Університет менеджменту освіти» 31 березня 2026 року (далі – Правила прийому).

Програма фахового іспиту з педагогіки та психології укладена на основі Програми предметного тесту з педагогіки та психології єдиного фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі НРК 6, НРК 7, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 01 квітня 2024 року № 426 (<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0426729-24#Text>)

Метою фахового іспиту з педагогіки та психології є визначення рівня теоретичних та практичних умінь і навичок, необхідних для опанування обов'язкових і вибіркових дисциплін освітньо-професійної програми «Психологія» підготовки магістрів за спеціальністю С4 «Психологія» галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини».

Згідно з освітньо-кваліфікаційними вимогами до фахівців узагальнена структура предметного тесту є наступною.

Головним завданням проведення фахового вступного іспиту є оцінка знань програмного матеріалу дисциплін професійної підготовки та вміння використовувати набуті знання.

Вимоги до здібностей і підготовленості вступників. Для успішного засвоєння дисциплін, передбачених навчальним планом для підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності С4 «Психологія», вступники повинні мати диплом бакалавра або диплом спеціаліста, магістра за даною або іншою спеціальністю та здібності до оволодіння знаннями, вміннями і навичками з педагогіки та психології.

УЗАГАЛЬНЕНА СТРУКТУРА ПРЕДМЕТНОГО ТЕСТУ

Найменування розділу	Питома вага розділу, %
1. Основи педагогіки та психології	13-17
2. Історія і теорія педагогіки та психології	20-30
3. Методи дослідження у педагогіці та психології	13-17
4. Прикладні психолого-педагогічні засади освіти, навчання, виховання та розвитку особистості	40-50

КОГНІТИВНІ РІВНІ ОХОПЛЕННЯ

Рівень А. Необхідний кваліфікаційний рівень "Знання".

Рівень В. Необхідний кваліфікаційний рівень "Знання", "Розуміння".

Рівень С. Необхідний кваліфікаційний рівень "Знання", "Розуміння", "Застосування".

Рівень D. Необхідний кваліфікаційний рівень "Знання", "Розуміння", "Застосування" та "Аналіз"/"Синтез"/"Оцінка".

ДЕТАЛІЗОВАНА СТРУКТУРА ПРЕДМЕТНОГО ТЕСТУ

№ з/п	Назва розділу/теми та її зміст	Когнітивний рівень
1	РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ	
1.1.	Педагогіка та психологія у структурі сучасних наук	
1.1.1	Педагогіка в системі наук про людину. Об'єкт, предмет, функції та завдання педагогіки	В
1.1.2	Об'єкт, предмет психології. Психіка як об'єкт психології. Психічні явища як предмет психології	В

1.1.3	Основні категорії педагогіки: освіта, навчання, виховання, формування, розвиток, самоосвіта, самовиховання, саморозвиток	В
1.1.4	Основні категорії психології: психіка, свідомість, особистість, діяльність, спілкування, образ	В
1.1.5	Структура та основні галузі педагогіки	В
1.1.6	Структура та основні галузі психології. Фундаментальна та прикладна психологія	В
1.2	Загальні закономірності розвитку і соціалізації особистості	
1.2.1	Процес розвитку особистості. Біологічні (вродженість, спадковість) та соціальні (соціалізація, середовище, діяльність та виховання) чинники та закони психічного розвитку особистості	В
1.2.2	Співвідношення понять "людина", "особа", "індивід", "особистість" та "індивідуальність"	В
1.2.3	Характеристика особистості учня як суб'єкта освітнього процесу	В
1.2.4	Вікова періодизація психічного розвитку особистості (за Е. Еріксоном). Вікові та індивідуально-типологічні особливості розвитку особистості та їх урахування в освітньому процесі	В
1.2.5	Мотиви та мотивація особистості. Потреби, інтереси, переконання, ідеали. Спрямованість особистості. Мотивація навчальної діяльності	В
1.2.6	Гра, навчання, праця як види діяльності. Діяльність учня в освітньому процесі та її види. Сутність та характеристика навчальної діяльності школяра	В
1.2.7	Закономірності психічного розвитку та принципи навчання і виховання як основні механізми соціалізації та розвитку особистості учня	В
1.2.8	Соціалізація особистості: сутність, етапи (первинна, вторинна), механізми (адаптація, інтеграція). Суб'єкти (сім'я, формальні та неформальні групи однолітків) і агенти (освіта, традиційні ЗМІ: та нові медіа: Інтернет, соціальні мережі) соціалізації. Поняття ресоціалізації	С
1.2.9	Цінності та ціннісні орієнтації особистості. Життєві перспективи. Цілі життя. Самоактуалізація та самореалізація особистості: сутність та риси	В
2	РОЗДІЛ 2. ІСТОРІЯ І ТЕОРІЯ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ	
2.1	Педагогічна та психологічна думка XVII - початок XX ст.	
2.1.1	Педагогічна теорія Я.А. Коменського	В
2.1.2	Проблеми розвитку особистості у педагогічній спадщині Г. Сковороди	В
2.1.3	Кордоцентризм у психолого-педагогічних поглядах П. Юркевича	В

2.1.4	"Вільне виховання" в педагогічній системі М. Монтессорі	В
2.1.5	М. Грушевський про українську мову й українську школу	В
2.1.6	Антропоцентризм як провідна ідея творчості К. Ушинського	В
2.1.7	О. Лазурський: вчення про нахили та обдарованість особистості	В
2.1.8	Психологія як наука про безпосередній досвід: В. Вундт	В
2.1.9	Г. Еббінгауз: закони пам'яті. Крива забування Г. Еббінгауза	В
2.1.10	Полікультурність - головний принцип педагогічної позиції М. Драгоманова	В
2.1.11	Теорія вчинку В. Роменця.	В
2.2	Педагогічна та психологічна думка ХХ - початку ХХІ ст.	
2.2.1	Психоаналітична теорія З. Фрейда. Структура особистості: Воно (Id), Я (Ego) і Над-Я (Super Ego). Етапи психосексуального розвитку особистості. Механізми психологічного захисту особистості	С
2.2.2	Індивідуальна психологія А. Адлера. Комплекс меншовартості	В
2.2.3	Аналітична психологія К.-Г. Юнга. Структура особистості. Архетипи колективного несвідомого	В
2.2.4	Неофрейдизм (Е. Фромм, Е. Еріксон). Класичний біхевіоризм (Дж. Уотсон, І. Павлов, Б. Скіннер) та необіхевіоризм (А. Бандура). Гуманістична психологія (А. Маслоу, К. Роджерс, В. Франкл, І. Ялом). Генетична психологія Ж. Піаже	В
2.2.5	Ідеї педагогічної психології у працях С. Балея	В
2.2.6	Г. Костюк про навчально-виховний процес та психічний розвиток учнів	В
2.2.7	Гуманістична педагогіка В. Сухомлинського	В
2.2.8	С. Френе: школа успіху і радості	В
2.2.9	Вальдорфська школа: ідея цілісного виховання (Р. Штайнер)	В
2.2.10	Концепція соціально-особистісного виховання А. Макаренка	В
2.2.11	Теорія вчинку В. Роменця	В
2.2.12	Виховний ідеал Г. Ващенко.	В
2.2.13	Система української освіти: принципи, види, рівні освіти, типи закладів освіти (згідно із Законом України «Про освіту» (чинна редакція)).	В
3	РОЗДІЛ 3. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ У ПЕДАГОГІЦІ ТА ПСИХОЛОГІЇ	
3.1	Планування та забезпечення якості дослідження	
3.1.1	Наукові дослідження в педагогіці та психології: різновиди, проблема, мета, завдання, об'єкт, предмет.	В

3.1.2	Програма дослідження: структура, вимоги до її складання та етапи дослідження. Гіпотези дослідження: теоретичні, емпіричні, статистичні.	В
3.1.3	Вибірковий метод: генеральна сукупність, вибірка, основні вимоги до формування вибірки, методи формування.	В
3.1.4	Якість інформації: репрезентативність, валідність, надійність.	В
3.2	Методи збирання інформації	
3.2.1	Спостереження: види, переваги і недоліки, роль спостерігача.	В
3.2.2	Експеримент: види (констатувальний, формувальний, природний, лабораторний) та основні етапи проведення.	С
3.2.3	Поняття «тестування». Види тестів: проєктивні тести, тести дослідження особистості, тести пізнавального розвитку, тести досягнень, педагогічне тестування.	В
3.2.4	Методи опитування. Анкетування (поштові, пресові, онлайн, експертні, індивідуальні, групові). Анкета: види питань, методичні вимоги до композиції анкети та до формулювання питань. Інтерв'ювання.	С
3.2.5	Експертні опитування (метод експертної оцінки): пошук, відбір та підготовка експертів. Види і процедури експертного опитування.	В
3.2.6	Соціометрія: процедура застосування та інструментарію (анкета, шкали).	С
3.2.7	Аналіз продуктів діяльності. Аналіз документів. Контент-аналіз.	В
3.3	Методи аналізу емпіричних даних	
3.3.1	Вимірювання: визначення, види, рівні.	В
3.3.2	Описова статистика. Кількісний та якісний аналіз даних.	В
3.3.3	Аналіз кореляційного зв'язку між двома змінними. Коефіцієнти кореляції.	В
4	РОЗДІЛ 4. ПРИКЛАДНІ ПСИХОЛОГОПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ОСВІТИ, НАВЧАННЯ, ВИХОВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ	
4.1	Освіта і навчання особистості	
4.1.1	Дидактика як теорія освіти і навчання: її сутність, основні категорії. Парадигми освіти і навчання (гуманістична, особистісно-орієнтована, компетентнісна, рефлексивна).	В
4.1.2	Процес навчання: сутність і зміст, двосторонній характер, функції (освітня, виховна, розвивальна), структурні елементи навчання (мета, завдання, зміст, методи, засоби,	С

	форми організації навчання, його результати). Навчання, учіння, науціння.	
4.1.3	Поняття про базові принципи навчання та їх характеристика.	В
4.1.4	Зміст освіти в сучасній школі: сутність та основні поняття. Знання, уміння, навички, компетентності.	В
4.1.5	Структура навчально-пізнавальної діяльності учнів (сприймання - осмислення - розуміння узагальнення - закріплення). Пізнавальний інтерес, умови його розвитку у навчанні. Етапи та рівні засвоєння знань.	В
4.1.6	Методи навчання. їх характеристика та класифікації за: джерелом інформації (словесні, наочні, практичні); характером пізнавальної діяльності (пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, пошукові); логікою пізнання (індуктивні, дедуктивні, традиційні). Загальні вимоги до вибору методів навчання.	С
4.1.7	Засоби навчання: їх ознаки, функції та характеристика. Технічні засоби навчання (візуальні, аудіальні, аудіовізуальні, мультимедійні, інформаційно-комунікаційні).	В
4.1.8	Види навчання (пояснювально-ілюстративне, проблемне, програмоване, індивідуальне, інтегроване, диференційоване, ігрове, дистанційне). Компетентнісний підхід у навчанні.	В
4.1.9	Форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів: фронтальна, групова, кооперативна, колективна, парна, індивідуальна.	В
4.1.10	Урок як форма організації навчання. Типи і структура уроків за дидактичною метою. Вимоги до підготовки вчителя до уроку.	С
4.1.11	Активні (соціально-психологічні) форми організації освітнього процесу, їх різновиди: тренінг, диспут, ділова гра, круглий стіл, олімпіада, конкурс, виставка учнівської творчості.	В
4.1.12	Позаурочні форми навчання: факультативні заняття, просемінари, практикуми, секції, навчальні екскурсії, предметні гуртки, додаткові групові, індивідуальні заняття, домашня навчальна робота учня.	В
4.1.13	Поняття про контроль навчання, його функції. Види, форми і методи контролю. Рівні навчальних досягнень учнів та їх характеристика. Критерії і норми оцінювання успішності учнів. Поточне, тематичне та підсумкове оцінювання.	С
4.1.14	Поняття і види педагогічних технологій (розвивальні, проектні, проблемні, ігрові, інтерактивні).	В

4.1.15	Педагогіка партнерства: педагогічно доцільна (суб'єкт-суб'єктна) взаємодія, концептуальні основи та принципи. Рівні та форми організації партнерської взаємодії.	В
4.2	Виховання особистості	
4.2.1	Сутність і структура процесу виховання, його мета і завдання. Поняття виховного впливу та взаємовпливу.	В
4.2.2	Принципи процесу виховання. Характеристика основних принципів виховання.	В
4.2.3	Зміст процесу виховання. Системний підхід у структуруванні змісту національного виховання. Основні напрями національного виховання (моральне, громадянсько-патріотичне, розумове, естетичне, фізичне, валеологічне, трудове, екологічне, статево-гендерне, правове, економічне).	С
4.2.4	Самовиховання: сутність, методи і прийоми. Педагогічне керівництво самовихованням учнів. Концепція особистісно-орієнтованого виховання.	В
4.2.5	Методи виховання. Групи методів: формування свідомості особистості; організації діяльності і формування досвіду суспільної поведінки; стимулювання поведінки і діяльності; контролю, самоконтролю та самооцінки у вихованні.	С
4.2.6	Форми організації процесу виховання: позаурочна, позакласна та позашкільна виховна робота. Масові, групові та індивідуальні форми виховної роботи. Колективні творчі справи.	В
4.2.7	Виховна взаємодія «вчитель-учень». Партнерство школи і сім'ї у вихованні учнів. Сім'я як соціально-педагогічне середовище. Форми і методи роботи школи з батьками учнів.	В
4.2.8	Учніське самоврядування, його види. Органи учнівського самоврядування. Демократичне управління і лідерство в учнівському самоврядуванні. Формальні та неформальні групи учнів.	В
4.3	Особистість у життєвому та професійному просторі	
4.3.1	Соціально-психологічна структура особистості. Соціальні статуси: поняття та види (офіційний і неофіційний, приписаний і здобутий). Соціальні ролі: поняття та види (активні й пасивні, явні й латентні). Соціальна позиція особистості.	С
4.3.2	Стать і тендер. Маскулінність. Фемінінність. Андрогінність. Тендерна ідентичність. Кризи тендерної ідентичності. Тендерні стереотипи: поняття та види (традиційні та егалітарні). Тендерна рівність і	С

	дискримінація. Сексизм. Фемінізм.	
4.3.3	Професійна діяльність: поняття та етапи професіоналізації (професійне самовизначення, професійне навчання, професійна адаптація, професійне становлення, професійна реалізація, завершення професійної діяльності). Вчитель як суб'єкт професійної діяльності.	В
4.3.4	Особистість вчителя та його педагогічна майстерність. Мотивація та стимулювання професійної діяльності (за ієрархією потреб А. Маслоу). Професійне (емоційне) вигорання педагога.	В
4.3.5	Спілкування в педагогічній діяльності. Складові спілкування (комунікативна, перцептивна, інтерактивна). Бар'єри педагогічного спілкування.	В
4.3.6	Конфлікт і конфліктна ситуація. Види конфліктів (внутрішньоособистісний, міжособистісний, внутрішньогруповий, міжгруповий). Конфлікти в освітньому середовищі. Стили поведінки в конфлікті (суперництво, уникнення, компроміс, співпраця, пристосування)	С
4.3.7	Профілактика (психологічна просвіта, недопущення дискримінації, матеріальне та моральне заохочення, дотримання корпоративної культури) та розв'язання (досягнення компромісу чи співпраці) педагогічних конфліктів. Медіація як форма врегулювання конфлікту.	В
4.3.8	Девіантна поведінка особистості. Поняття та види (позитивна і негативна) девіацій. Суїцидальна та залежна поведінка. Булінг. Мобінг. Ейджизм. Рівні девіантної поведінки. Соціальні та психологічні чинники девіантної поведінки. Профілактика девіантної поведінки: просвіта, соціальна реклама, корекційні програми, створення ситуації успіху.	В
4.3.9	Управління в системі освіти. Управлінська діяльність. Лідерство, керівництво, супровід. Типологія лідерства. Стили керівництва (авторитарний, демократичний, ліберальний). Корпоративна (організаційна) культура.	В

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Фаховий іспит із педагогіки та психології проводиться у формі тестування та складається із 50 тестових завдань, кожне з завдань має одну правильну відповідь з чотирьох альтернатив. Правильна відповідь оцінюється в 2 (два) бали.

Відповідь оцінюється 0 або 2 бали:

2 бали, якщо вказано правильну відповідь;

0 балів, якщо вказано неправильну відповідь або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано.

Результат фахового іспиту визначається за шкалою від 100 до 200 балів.

Абітурієнт бере участь у конкурсному відборі, якщо набирає від 100 (сто) до 200 (двісті) балів за фаховий іспит.

До участі у конкурсному відборі не допускаються абітурієнти, які набрали від 0 (нуль) до 99 (дев'яносто дев'ять) балів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Архітектура, будівництво, дизайн в освітньому просторі: колект. монографія / [Г. М. Агеєва та ін. ; за заг. ред. д-ра іст. наук В. В. Карпова] ; Нац. авіац. ун-т. Riga : Baltija Publishing, 2021. 602 с.

2. Березюк О. С., Власенко О. М. Дидактика: теорія і практика: навч.- метод. посіб. для студ. гуманіт. факультетів. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2019. 255 с.

3. Боднар А. Я. Теорія і практика професійного самовизначення. Психолого-педагогічний практикум. К.: ПП «Дірект Лайн», 2017. 92 с.

4. Варій М.Й. Загальна психологія: навч. посіб. 3-тє вид., випр. і доп. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 968 с.

5. Власова О. І. Соціальна психологія організацій та управління. К: Центр навчальної літератури, 2019. 396 с

6. Джаман Т.В. Історія педагогіки України : навчальний посібник / Т. В. Джаман. Львів : Новий Світ-2000, 2020. 288 с.
7. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 445 с.
8. Євдокімова О. О. Історія психології : навч. посіб. 2-е вид., допов. Харків : ХНУВС, 2020. 320 с.
9. Завгородня Т. К., Стражнікова І. В. Методологічні засади педагогічних досліджень: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ, 2021. 120 с.
10. Задорожна-Княгницька Л. В. Історія педагогіки: навчальний посібник для студентів ЗВО. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 364 с.
11. Задорожна-Княгницька Л. В., Тимофеева І. Б. Загальні основи педагогіки: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с.
12. Історія педагогіки: у 2 ч. Ч. 1. Історія зарубіжної педагогіки і шкільництва : навч. посіб. для студ. закладів вищої пед. освіти / уклад.: Ткачук М. М., Ткачук Л. В. Вид. 2-ге, допов. та переробл. Умань : Візаві, 2020. 280 с.
13. Княжева І. А. Педагогіка: навч. посіб. Одеса: Університет Ушинського, 2023. 110 с.
14. Козловський Ю. М. Педагогіка : підручник / Ю. М. Козловський, В. Л. Ортинський, Л. В. Дольнікова. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 372 с.
15. Курлянд З. Н. Педагогіка : навчальний посібник / З. Н. Курлянд, Р. І. Хмелюк, Т. Ю. Осипова та ін. Харків : Бурун Книга, 2019. 304 с.
16. Лаппо В. В. Теорія і методика виховання : навч. посіб. Івано- Франківськ: НАІР, 2023. 384 с.
17. Левківський М.В. Історія педагогіки: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 380 с.
18. Мазяр О. В. Диференціальна психологія : модульний курс - К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 284 с.

19. Маценко Л. М. Теорія і методика виховання : навч. посіб. 3-є вид., доп. перероб. Київ : ЦП «Компринт», 2019. 319 с.
20. Москалець В. П. Психологія особистості. Київ : Центр учбов. літ., 2018. 262 с.
21. Нагачевська З.І. Педагогіка: навч.-метод. посіб. Івано- Франківськ: НАІР, 2020. 144 с.
22. Онишків З. М. Основи управління закладом загальної середньої освіти: навч. посіб. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2018. 192 с.
23. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: підручник. Київ: Академвидав, 2019. 448 с.
24. Папуча М. В., Наконечна М. М. Проблема розвитку в психології особистості: навч. посібн. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 52 с.
25. Пихтіна Н. П. Методологія психолого-педагогічних досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 315 с.
26. Поясок Т.Б. Педагогіка: навч. посіб. / Т. Поясок, О. Беспарточна; Кременчуц. нац. ун-т ім. Михайла Остроградського. Кременчук : НОВАБУК, 2024. 207 с.
27. Романовська Л. І., Подкоритова Л. О. Основи психології і педагогіки : навч. посіб. Львів : «Новий Світ-2000», 2020. 452 с.
28. Руденко Л. А. Основи психології та педагогіки : навч. посіб. Львів : ЛДУ БЖД, 2020. 146 с.
29. Сватенкова Т. І., Тимошенко О. А. Методологічні та теоретичні проблеми психології : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 143 с.
30. Сікорський П. І. Нова педагогіка: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 540 с.
31. Токарева Н. М. Вікова та педагогічна психологія. Київ, 2017. 548 с.
32. Туриніна О. Л. Методологія та методи психологічного дослідження : навч.-метод. посіб. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 206 с.

33. Яковенко О. В. Інтелект та мислення. Психологічний практикум. К.: ТОВ «НВП ІНТЕРСЕРВІС», 2017. Частина 1. 48 с.